

GRONDBEGINSELEN EN BEGINGESCHIEDENIS VAN SAMEN VOOR EUROPA

1	Das Miteinander christlicher Bewegungen, Gemeinschaften und Kommunitäten ¹ ist gelebte Gemeinschaft unter selbständigen Gruppierungen mit unterschiedlichen Charismen und Strukturen. Zu ihnen gehören evangelische, katholische, orthodoxe, anglikanische und reformierte Christen, ebenso Mitglieder von Freikirchen und neuen Gemeinden.	<i>Samen voor Europa</i> , het 'met-elkaar' van christelijke bewegingen, gemeenschappen en communitäten ² is een geleefde gemeenschap tussen zelfstandige groeperingen met verschillende charisma's en structuren. Onder hen zijn lutherse, katholieke, orthodoxe, anglicaanse en protestantse christenen, en ook leden van vrije groepen en nieuwe gemeenten.
2	Dieses „Miteinander“ <i>lebt aus dem</i> Bündnis der gegenseitigen Liebe im Sinne der Worte Jesu: „Ein neues Gebot gebe ich euch: Liebt einander! Wie ich euch geliebt habe, so sollt auch ihr einander lieben.“ (Joh 13,34)	Dit 'met-elkaar' leeft vanuit een wederzijdse liefdesband volgens het woord van Jezus: 'Een nieuw gebod geeft Ik jullie! Zoals ik jullie heb liefgehad, zo moeten ook jullie elkaar liefhebben.' (Joh. 13,34)
3	Das Bindeglied unter den Einzelnen und unter den Gemeinschaften ist deshalb Jesus selbst, der verheißen hat: „Wo zwei oder drei in meinem Namen – in seiner Liebe – versammelt sind, da bin ich mitten unter ihnen (Mt 18.20).	De band tussen de enkelingen en de gemeenschappen is daarom Jezus zelf, die beloofd heeft: 'Waar twee of drie in Mijn Naam [in Zijn liefde] samen zijn, daar ben ik midden onder hen (Mt. 18,20)'.
4	Der Sinn des Miteinanders liegt darin, auf diese Weise Jesus in die Welt zu bringen, damit er auch durch die vielfältigen Gaben, die Gott den Bewegungen anvertraut hat, für die Menschen in unserer Zeit wirken kann.	De betekenis van 'met-elkaar' ligt erin Jezus op deze manier in de wereld te brengen, zodat Hij ook door de veelvuldige gaven, die God de bewegingen heeft toevertrouwd, voor de mensen in onze tijd werken kan.
5	Die Bewegungen setzen sich in vielen Lebensbereichen ein: Familie, Schule, Arbeitswelt, Wirtschaft, Medizin, Medien, Politik, Umwelt, Sport, soziale Brennpunkte, Jugend- und Friedensarbeit, Kunst und Kultur. Sie haben durch ihr Miteinander gesellschaftlich und politisch eine stärkere Bedeutung, als wenn sie sich nur einzeln engagieren.	De bewegingen zetten zich op veel levensterreinen in: familie, school, arbeid, gezondheidszorg, media, politiek, milieu, sport, sociale aandachtspunten, jeugdwerk, vredeswerk, kunst en cultuur. Ze hebben door hun 'met-elkaar' een sterkere maatschappelijke en politieke betekenis, dan wanneer ze zich slechts afzonderlijk inzetten.
6	Das Gebet Jesu Christi um die Einheit ist die Grundlage unserer Vision des Miteinanders des Volkes Gottes in der Vielfalt der unterschiedlichen Bewegungen. Unser Ziel ist nicht die organisatorische Einheit oder das Verschmelzen, sondern das Miteinander eigenständiger christlicher Bewegungen, die je ihr Charisma und ihre Spiritualität leben und diese ins Miteinander einbringen. Die Mitte selber ist Jesus Christus und die Treue zu seinem Evangelium.	Het gebed van Jezus om de eenheid is de grondslag voor het 'met-elkaar' van het volk van God in de veelvoud van onderscheiden bewegingen. Ons doel is niet de organisatorische eenheid of een fusie, maar het 'met elkaar' van eigenstandige bewegingen, die ieder hun eigen charisma en spiritualiteit leven en dit inbrengen in 'met-elkaar'. Het middelpunt zelf is Jezus Christus en de trouw aan het evangelie.
7	In den Bewegungen finden sich reichhaltige und vielfältige Spiritualitäten. Sie helfen in der je eigenständigen Form zu einer gelebten Gottesbeziehung und laden ein zu einem lebendigen Glauben.	In de bewegingen treffen een verscheidenheid van spiritualiteiten elkaar, rijk aan inhoud. Ze dragen ieder op een eigenstandige wijze bij aan een levende band met God en nodigen uit tot een levendig geloof.
8	Das Miteinander der Bewegungen stellt einen Teil des Eins-Werdens des Volkes Gottes dar. Da zu den Bewegungen Glieder der verschiedenen Konfessionen und kirchlichen Gemeinschaften gehören, und alle ihrer kirchlichen Tradition treu bleiben, erhält die Ökumene durch dieses Miteinander eine neue Dimension und neue Impulse.	Het 'met-elkaar' van de bewegingen stelt een deel van het een-worden van het volk van God present. Aangezien tot de bewegingen leden van verschillende confessies en kerkelijke gemeenschappen behoren, en allen hun kerkelijke traditie trouw blijven, krijgt de oecumene door dit 'met-elkaar' een nieuwe dimensie en nieuwe impulsen.

Vertaling: Kees Slijkerman, versie 22 maart 2007

¹ im Folgenden ist diese Vielfalt gemeint, wenn von Bewegungen gesprochen wird

² 'Bewegingen' betekent steeds: christelijke bewegingen, gemeenschappen en communitäten

KENMERKEN VAN DE SAMENWERKING

Deze kenmerken komen voort uit ons gezamenlijk verleden. Hier de belangrijkste etappes in onze geschiedenis:

1969

De samenwerking in Duitsland heeft twee oorsprongen. De eerste is 'de ontmoeting tussen verantwoordelijken' (Treffen von Verantwortlichen, TvV), een sinds 1969 jaarlijks plaatsvindende conferentie van allerlei verantwoordelijke mensen uit Evangelisch-Lutherse en vrije evangelische (evangelicale) richting. Inmiddels nemen er zo'n 80 verschillende gemeenschappen, communiteiten, bewegingen, organisaties en vrije gemeentes deel.

De zin van deze ontmoetingen is elkaar te dienen met de gaven die ieder van God heeft ontvangen, maar ook met elkaar de tekenen van de tijd te begrijpen en interpreteren en te kijken naar wat God tegen een ieder afzonderlijk en tegen de gemeenschap in zijn geheel wil zeggen.

1998

De tweede oorsprong van Samen voor Europa was de ontmoeting van katholieke bewegingen met Johannes Paulus II, Pinksteren 1998.

De paus schaarde de bewegingen bij de charismatische dimensie van de kerk en zei: 'Het institutionele en charismatische aspect zijn bijna 'co-essentieel', even wezenlijk, voor de Kerk en dragen, zij het op een verschillende manier, bij tot haar leven, haar vernieuwing en tot de heiliging van het volk van God'.(>0060 op www.stucom.nl)

Daarmee vonden de bewegingen hun plaats binnen de Katholieke Kerk. En over de betekenis van de bewegingen zei de Paus dat ze het antwoord van de Heilige Geest waren op de dramatische verlokkingen van deze tijd.

Omdat de Katholieke Kerk samenwerking tussen de bewegingen wenste beloofde Chiara Lubich de paus in het openbaar dat zij de Fokolarebeweging met haar charisma van eenheid daarvoor zou inzetten. Chiara Lubich, Andrea Ricarda en Salvatore Matinez (katholieke charismatische vernieuwing Italië) sloten zich als eerste aan. Spoedig daarna volgden pater Michael Marmann (Schönstatt-Beweging), Frances Ruppert (Cursillo), Don Luigi Giussani (Comunione e Liberazione).

1999

In aansluiting op de feestelijkheden te Augsburg ter gelegenheid van de ondertekening van de gezamenlijke verklaring van de rechtvaardigheidsleer, ontmoetten deze beiden samenwerkingsbewegingen elkaar in het oecumenische centrum Ottmaring: ongeveer 50 personen uit de TvV, waaronder Helmut Nicklas (YMCA München), Gerhard Proß (YMCA Esslingen) en ook Friedrich Aschoff (charismatische vernieuwing in de Evangelisch-Lutherse Kerk) kwamen bij elkaar en ontmoetten daar Chiara Lubich en Andrea Riccardi.

Men erkende dat alle aanwezige bewegingen en gemeenschappen dezelfde oorsprong hadden: allen zijn het werk van de Heilige Geest. In allen leefde de wens samen verder te gaan. Maar "de partituur wordt in de hemel geschreven": in het gemeenschappelijk luisteren naar de Geest van God zou men, zo was de gemeenschappelijke overtuiging, gaan begrijpen wat er gedaan zou moeten worden.

2000

Chiara Lubich werd uitgenodigd op de TvV van maart 2000. Twee impulsen - *de scheiding tussen christenen als oorzaak van het atheïsme (prof. Ulrich Wilckens) en de liefde onder*

elkaar als weg naar eenheid (Chiara Lubich) - leidden tot een profetische gebeurtenis: plaatsvervangend voor de eigen kerk of beweging werd boete gedaan en om vergeving gevraagd. Op deze manier ontstond verzoening van kerk tot kerk, van beweging tot beweging. Vragen om vergeving en de ander zelf ook steeds weer vergeven is een wezenlijk uitgangspunt voor het samenwerkingsverband.

2001

Om de ervaring van het samenzijn niet alleen maar mogelijk te maken voor de afgevaardigden van elke kerk en beweging, maar ook voor de leden ervan, werd op 8 december 2001 in München een ontmoeting georganiseerd: "Miteinander-wie sonst (Met elkaar-hoe anders)".

Het programma bestond uit twee delen: aan het begin van de middag met 800 verantwoordelijken in de Evangelisch-Lutherse bisschopskerk St. Matthäus en later die dag in de Münchener Dom met meer dan 5000 leden en vrienden. Op aanbeveling van Chiara Lubich, een aanbeveling die door Helmut Niklas en p. Michaël Marmann opgepakt werd, sloten de verantwoordelijken een verbond van wederzijdse liefde. Het werd de basis voor alles wat zich later in het samenwerkingsverband zou ontwikkelen.

In deze wederzijdse liefde werd men zich er van bewust dat elke beweging een charisma, een gave van God ontvangen had. Hierin zijn alle bewegingen gelijk, ongeacht hun grootte of groei.

2002

Om met elkaar duidelijk te krijgen welke concrete uitwerking het gesloten verbond zou kunnen hebben ontmoetten de verschillende vertegenwoordigers van gemeenschappen uit Duitsland en Italië elkaar in Rome: Francis Ruppert (Cursillo), Chiara Lubich (Focolarebeweging), Friedrich Aschoff (charismatische vernieuwing in de Evangelisch-Lutherse Kerk), Helmut Nicklas en Thomas Römer (YMCA-München), Gerhard Proß (YMCA Esslingen en TvV), p. Heinrich Walter (Schönstatt) en Andrea Riccardi (Sint-Egidius).

Bij deze ontmoeting ontstond het idee een grote ontmoeting te organiseren in Duitsland voor leden van de verschillende kerken uit heel Europa: Samen voor Europa.

Los hiervan was het TvV tot de overtuiging gekomen dat het er nu op aan kwam het volk van God bij elkaar te roepen. Hiervoor moest een keer een TvV geopend worden en een congres georganiseerd worden. Beide plannen werden samengevoegd.

SAMEN VOOR EUROPA

Dit is een bijeenkomst die door vele christelijke bewegingen/stromingen gedragen wordt. Het begin vond plaats op 8 mei 2004 in Stuttgart. 176 christelijke bewegingen en gemeenschappen namen deel. Rond de 9000 deelnemers kwamen, waaronder 50 bisschoppen en veel politici.

Meer dan 100.000 mensen volgden de gebeurtenis via de satelliet in ongeveer 100 parallelbijeenkomsten. De volgende bijeenkomst 'Samen voor Europa' zal weer in de Hanns-Martin-Sleyer-Halle in Stuttgart plaatsvinden: op 12 mei 2007.

Omdat christelijke bewegingen en gemeenschappen in alle landen van Europa zijn vertegenwoordigd, ontstaat onder hen door de groeiende binding een netwerk van zusterlijke relaties. Die verbinden de verschillende volken en culturen van Europa met elkaar.

Samen voor Europa maakt daarom in al zijn veelkleurigheid een al bestaande eenheid binnen Europa zichtbaar, van waaruit een stimulans uitgaat voor het maatschappelijke, culturele en politieke leven.

Samen voor Europa moet de mensen in Europa en hun politici en kerkelijk leiders laten zien, hoe de bewegingen kunnen bijdragen aan het welzijn van het continent.

Het leidinggevende comité:

Chiara Lubich (Focolarebeweging), Christopher D'Aloisio (Syndesmos, internationaal netwerk bewegingen in de Orthodoxe Kerken), Friedrich Aschoff (Charismatische Vernieuwing in de Evangelisch-Lutherse Kerk), Nicky Gumbel (Alpha)*, P. Michael Marmann (Schönstatt-Beweging), Helmut Nicklas en Thomas Römer (YMCA München), Ulrich Parzany (Pro Christ), Gerhard Proß (YMCA Esslingen und TvV), Andrea Riccardi (Sint-Egidiusgemeenschap), Marie Christine und Gérard de Roberty (Equipes Notre Dame), Gérard Testard (Fondacio), Sr. Anna-Maria aus der Wiese (Christusbruderschaft Selbitz).

Dit leidinggevende comité wordt ondersteund door een grotere groep raadgevers, onder wie verantwoordelijken uit meerdere andere bewegingen en gemeenschappen.**

MET ELKAAR RIJKDOM ONTDEKKEN EN DELEN

Het congres duurt twee dagen en vindt vlak voor de bijeenkomst 'Samen voor Europa' plaats. Hij vindt, uit praktische overwegingen, plaats in Duitsland. De deelnemers komen echter uit heel Europa.

Doel van het congres is dat de bewegingen elkaar beter leren kennen en hun ervaringen ten dienst stellen aan kerk en samenleving. Dit geeft stimulansen aan de plaatselijke samenwerking voor gemeenschappelijke doelen.

Aan het eerste congres dat op deze manier plaatsvond, op 6 en 7 mei 2004 namen 2000 verantwoordelijken uit 175 bewegingen uit heel Europa deel. De 32 forums - bij thema's zoals evangelisatie, gebed, huwelijk en gezin, dienst aan de armen, de schepping, economie, politiek en kunst - getuigden van het grote spectrum van charisma's.

In de slotverklaring stond: *"Wij zien dat er een bijzondere tijd van genade gegeven is aan de samenwerking binnen Gods volk. We zijn er van overtuigd dat God ook vandaag op deze manier de zijnen bij elkaar roept. Daarbij hebben we al iets van de rijkdom van God, die de Heilige Geest in de afzonderlijke gemeenschappen heeft gelegd, mogen ervaren. Ons doel is deze rijkdom te leren kennen en elkaar te helpen de door God aan ons toevertrouwde gaven te ontdekken. Tot Zijn eer en tot welzijn van de mensen."*

Het volgende congres vond plaats op 10 en 11 mei 2007 in Stuttgart. **Leidinggevende comité:** Gerhard Proß (YMCA Esslingen und TvV), P. Lothar Penners (Schönstatt-Beweging), Thomas Römer (YMCA München), Maria Schneppe (Focolarebeweging), Sr. Anna-Maria aus der Wiese (Christusbruderschaft Selbitz).

Voetnoten bij deze Nederlandse vertaling (eindredactie Kees Slijkerman, 23-3-07):

*Nicky Gumbel laat zich in dit comité vertegenwoordigen door Jan Bakker (Alpha-Cursus) uit Nederland.

** Een van deze raadgevers is Jeff Fountain (Jeugd met een Optricht-Europa) uit Nederland.

Uitgave: Nederlandse comité Samen voor Europa 2007

Bovenstaande tekst is een vertaling van een Duitse brochure uit 2006 onder de titel *Miteinander christlicher Bewegungen und Gemeinschaften*.

HOE HET VERDER GING

Tachtig mensen uit Nederland namen 12 mei 2007 deel aan de manifestatie 'Samen voor Europa' in Stuttgart. Uit heel Europa waren negenduizend christenen uit de verschillende christelijke tradities aanwezig. Een verslag stond o.m. in Bouwen aan de Nieuwe Aarde, september 2007.

In 2010 en 2011 organiseerde de Nederlandse stuurgroep van Samen voor Europa een Samenloop voor Europa: een wandeltocht langs plaatsen die voor de geschiedenis van Nederland van belang waren. Een tocht o.l.v. **Jeff Fountain**, lid van de Samen voor Europa stuurgroep, jarenlang directeur van 'Youth with a Mission Europe' en oprichter van The Schumancentre for European Studies, dat opgericht is om studies te doen betreffende de spirituele wortels van Europa (www.schumancentre.eu).

De website www.samenvooreuropa.nl is anno 2010/2011 niet in gebruik.

Op Europees niveau zijn de contacten verder gegroeid.

Vorbereidingen worden getroffen op 12 mei 2012 weer een grote Europese manifestatie te organiseren. Deze keer in Brussel, in een zaal in het Europese Parlement.

Meer: <http://www.together4europe.org/>.

Newsletter: admin@together4europe.org

Kees Slijkerman
11 mei 2011

Meer over nieuwe bewegingen in de rkk: www.stucom.nl/bewegingen

Dit is document 0338 op www.stucom.nl